วิจารณ์หนังสือ

Lee Kuan Yew. The Wit & Wisdom of Lee Kuan Yew. Singapore : Didier Miller Pte Ltd, 2013. 165 หน้า.

สีดา สอนศรี[1]

" Before one has a nation, there must be two things. First, the content of a common people with a common identity of interest, a common social experience. And, secondly, complete freedom to exercise the collective will. One may precede the other. " (คำกล่าวของ Lee Kuan Yew)

คำกล่าวดังกล่าวเป็นของ ลี กวน ยิว ผู้นำของประเทศสิงคโปร์ที่สร้างชาติให้เจริญเหนือประเทศอื่นๆในอาเซียน และเทียบเท่ากับมาตรฐานของประเทศตะวันตก ถ้าดูถึงข้อคิดดังกล่าวแล้วจะเห็นว่าผู้นำประเทศหรือผู้ก่อตั้งประเทศนั้นจะต้องมีองค์ประกอบ 2 ส่วนที่สำคัญ **ประการแรก** จะต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม มีประสบการณ์ทางสังคม **ประการที่สอง** มีอิสระภาพในการปฏิบัติงานเพื่อเจตนารมณ์ของกลุ่ม (ประเทศ) ได้

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึง ข้อคิดและเจตนารมณ์ของ ลี กวน ยิว ในการปกครองประเทศสิงคโปร์ ตั้งแต่ปี 1960 – 2010 โดยแบ่งออกเป็นแนวคิดเรื่องต่างๆ แต่ละแนวคิดแสดงให้เห็นถึงเจตนารมณ์ในการพัฒนาประเทศ มีความสามารถในการแก้ไขวิกฤติทางเศรษฐกิจและการเมือง ใช้หลักการปกครองบ้านเมืองที่ดี ในการปกครองประเทศจนนำมาสู่ประเทศไปสู่ศูนย์กลางอุตสาหกรรม การเงิน การธนาคาร และการสื่อสารระหว่างประเทศ

เกี่ยวกับประเทศสิงคโปร์

ท่านกล่าวว่าสิงคโปร์เป็นประเทศเล็กๆ ไม่มีฐานทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นปัญหาของสิงคโปร์ที่ท่านจะต้องคิดว่าจะนำพาประเทศไปในทิศทางใด ท่านคิดว่าประเทศสิงคโปร์จะต้องไม่ตายเพราะความอดอยาก แต่ท่านจะรื้อโครงสร้างใหม่ของประเทศ สร้างประเทศที่สวยงามในเอเชียด้วยต้นไม้ดอกไม้ และสวนสาธารณะ (หน้า 10) และสร้างสิงคโปร์ให้เป็นอู่ซ่อมเรือ และเป็นศูนย์ต่อเรือในเอเชีย ลี กวน ยิว เชื่อว่าถ้าท่านสร้างประเทศให้มีระเบียบวินัย มีความมั่นคงทางการเมืองแล้ว

[1] *คณบดีวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*

ธนาคารและบริษัทต่างๆ จะเข้ามาลงทุนภายในประเทศ ซึ่งจะเป็นแหล่งรายได้ของสิงคโปร์อันยิ่งใหญ่ (หน้า 11) ในสมัยที่ยังไม่ได้แยกออกจากมาเลเซีย สิงคโปร์ทำการค้าเครื่องเทศ สังกะสี และยางพารา แต่หลังจากได้รับเอกราชแล้ว ด้วยวิสัยทัศน์ดังกล่าว ในปี 1965 สิงคโปร์ได้เปลี่ยนแปลงประเทศให้เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมการผลิต ในปี 1999 ประเทศจึงกลายเป็นศูนย์กลางการผลิตเพื่อส่งออกมากมาย ทั้งอุตสาหกรรมหนัก และอุตสาหกรรมเบา อีกทั้งยังเป็นศูนย์กลางการเงินของภูมิภาคอีกด้วย (หน้า 9 – 16)

เกี่ยวกับคนสิงคโปร์

ลี กวน ยิว เห็นว่าพลเมืองของสิงคโปร์มีความสำคัญมาก **เพราะประเทศจะอยู่ได้ต่อเมื่อประชาชนจงรักภักดีต่อประเทศและประชาชนจะจงรักภักดีต่อประเทศได้ก็ต่อเมื่อประชาชนได้สวัสดิการ และสิ่งอำนวยความสะดวกที่เขาพึงจะได้** ด้วยเหตุนี้เอง ลี กวน ยิว จึงได้ดำเนินการต่างๆ เพื่อให้ประชาชนได้มีความสุขสบายในทุกๆด้าน แม้จะอาศัยอยู่ในเมืองเล็กๆอย่างสิงคโปร์ก็ตาม

เกี่ยวกับนักศึกษา เขามีวิสัยทัศน์ที่จะสร้างนักศึกษาให้มีความรอบรู้ มีความเป็นเลิศทางอาชีพมีความรู้ในภาษาอังกฤษและภาษาที่ 2 ของตนเอง เรียนรู้ประวัติศาสตร์ของพหุสังคมในสิงคโปร์ที่จะอยู่ร่วมกัน ด้วยเหตุนี้เองสิงคโปร์จึงไม่มีความแตกต่างเรื่องเชื้อชาติ เพราะท่านได้เรียนรู้จากประสบการณ์ของมาเลเซีย แต่สิ่งสำคัญนอกเหนือจากนั้น คือ **ความตั้งใจจริงของประชาชน** ที่จะทำในทุกๆเรื่อง นอกจากนี้ประชาชนต้องปรับตัว ไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย แต่ต้องใช้จ่ายอย่างประหยัดกว่าประเทศเพื่อนบ้าน และนี่คือการสร้างนิสัยของคนสิงคโปร์ ให้จงรักภักดีต่อชาติ มีระเบียบวินัย ประหยัด และทำงานเพื่อประเทศชาติ (หน้า 17 – 21)

เกี่ยวกับการเป็นเมืองขึ้น

การตกเป็นเมืองขึ้นของอังกฤษ ทำให้สิงคโปร์ได้เรียนรู้ระบบการเมืองและวัฒนธรรมแบบตะวันตก และการอยู่ภายใต้มาเลเซีย ทำให้สิงคโปร์ได้รู้ปัญหาพหุสังคม แต่เมื่อมาลายาและสิงคโปร์ได้รับเอกราชเมื่อปี 1955 ลี กวน ยิว พูดว่า **“ I am free man. This is my country ”** (หน้า 22) ที่ท่านจะต้องสร้างให้ประเทศนี้เจริญเติบโตให้ได้ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในประเทศนี้ (ขณะนั้นรวมกับมาลายา) ไม่ใช่ผู้ที่จะทำงานประจำและเขียนรายงานการประชุมที่ดีเท่านั้น แต่ต้องมีจินตนาการ มีแรงขับเคลื่อน มีศักดิ์ศรีและมีเป้าหมายที่จะทำให้ประเทศมาลายาเป็นประชาธิปไตยสังคมนิยม (หน้า 23) และเมื่อแยกออกจากมาเลเซียในปี 1965 ท่านก็หวนกลับไปนึกถึง ในขณะที่อยู่กับมาลายา ว่าเขาระลึกถึงญี่ปุ่นโจมตี ตอนช่วงสงครามโลกได้ ขณะนั้นมีเงินเฟ้อสูง มีคอร์รัปชั่น

มีตลาดมืด ประชาชนมีระเบียบวินัย แม้กระทั่งได้มาเป็นประเทศสิงคโปร์แล้วก็ตาม สิ่งเหล่านี้ก็มีในสิงคโปร์ในปี 1970 ด้วยเหตุนี้ท่านจึงให้มีวิสัยทัศน์ในการสร้างชาติใหม่

ผู้เขียนจำได้ว่า ผู้บริหารการศึกษาของสิงคโปร์ได้รับทุนจาก UNESCO มากมายให้อาจารย์และนักการศึกษาไปศึกษาหาความรู้วิชาการที่ University of Philippines (U.P.) ซึ่งในขณะนั้น (1970) สิงคโปร์ไม่มีอะไรเลย แต่ท่านต้องส่งคนไปศึกษาประเทศฟิลิปปินส์ เพื่อนำความรู้ส่วนหนึ่งมาพัฒนาประเทศ เนื่องจากขณะนั้น ฟิลิปปินส์มีความเจริญกว่าประเทศใดๆในอาเซียน ท่านมิได้ถือว่าประเทศสิงคโปร์จะไม่พึ่งประเทศเพื่อนบ้าน แต่ท่านอาศัยความรู้จากประเทศเพื่อนบ้านมาพัฒนาประเทศ ซึ่งขณะนี้รุ่งเรืองกว่าฟิลิปปินส์ สิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่ ลี กวน ยิว ตระหนักหลังจากแยกมาจากมาเลเซีย (มาลายาในขณะนั้น) แล้วก็คือ ประชาชนต้องเรียนรู้ที่จะมีชีวิตอยู่กับประเทศเพื่อนบ้าน มิใช่แยกตัวออกมาต่างหากเราต้องอาศัยกันและกัน แต่ท่านกล่าวว่า **ประเทศสิงคโปร์เป็นอธิปไตย เป็นอิสระภาพ มีความเป็นประชาธิปไตย มีสิทธิ เสรีภาพ ได้รับความยุติธรรม และแสวงหาสวัสดิการและความสุขภายในประเทศนี้** ในข้อนี้ผู้เขียนคิดว่า ประเทสสิงคโปร์มีทุกอย่างยกเว้นประชาธิปไตย ยังอยู่ในวงจำกัด ถ้าเทียบกับประเทศตะวันตก หรือ ประเทศอังกฤษที่เคยปกครอง ประชาธิปไตยของสิงคโปร์ คือ การเลือกตั้งเท่านั้น แต่นั่นก็เป็นคำนิยามของสิงคโปร์เองเพื่อให้เหมาะสมกับปัจจัยต่างๆ ภายในประเทศและเพื่อแก้ปัญหาความยากจน (โดยให้สวัสดิการอย่างทั่วถึง) เพื่อความมีระเบียบวินัย (ออกระเบียบข้อบังคับ) เพื่อสู่ประชาคมโลก (สร้างการศึกษาและระบบเทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัย) เพื่อบริหารประเทศให้โปร่งใส (มีหลักธรรมาภิบาลกำกับ) และประชาชนทุกคนมีคุณภาพชีวิตที่ดี (หน้า 22 – 27)

สิงคโปร์ต้องพึ่งความรู้จากประเทศอื่น
เกี่ยวกับอนาคตของสิงคโปร์

ลี กวน ยิว ตระหนักดีว่าประเทศอยู่ในอันตราย และจะต้องเผชิญกับสิ่งไม่แน่นอนหลายประการเนื่องจากสิงคโปร์มีแต่ท่าเรือกับแผ่นดินอันเล็กน้อย ไม่มีทรัพยากรธรรมชาติ มีหลากหลายเผ่าพันธ์ มีชาวจีนเป็นส่วนใหญ่ ฉะนั้นสิงคโปร์ต้องพึ่งประเทศเพื่อนบ้านเพื่อความอยู่รอด

นอกจากนี้ ลี กวน ยิว ยังคิดว่า **อนาคตเป็นสิ่งที่เราทำขึ้นได้ เราควรเป็นหนี้บุญคุณตัวของพวกเราเอง ที่จะทำให้เราดีที่สุด เพื่อที่จะสร้างพื้นฐานของความเป็นชาติเดียวกัน สร้างสันติสุข ความรุ่งเรือง ความเจริญเติบโตในทะเลพายุของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้** เป็นคำกล่าวที่ทราบซึ้ง ที่ยากที่ผู้นำประเทศใดจะกล่าวได้ และสิงคโปร์ก็ทำได้จริงๆ ณ ศตวรรษนี้

เกี่ยวกับความเป็นสีเขียวของสิงคโปร์

เนื่องจากสิงคโปร์ไม่มีป่า มีแต่พื้นน้ำกับพื้นดิน ท่านเห็นว่าการมีตึกกับคอนกรีตในสิงคโปร์ ทำให้ไม่มีคุณภาพชีวิต การสร้างสิงคโปร์ให้เป็นสีเขียวด้วยต้นไม้ และความสะอาดจะช่วยสร้างจิตวิญญาณของความเป็นชาวสิงคโปร์ได้ทั้งประเทศ (หน้า 36)

เกี่ยวกับศิลปะและภูมิปัญญา

ท่านกล่าวว่าอดีตมีความสำคัญต่อประเทศ เพราะจะทำให้เราได้เข้าใจอนาคตและทำให้เราสามารถเอาชนะปัญหาต่างๆได้ และให้อนาคตแก่เด็กรุ่นหลังได้

ท่านเน้นถึงความสำคัญของ**พิธีกรรมของชาวจีน** ที่ทำให้สิงคโปร์ระลึกถึงบรรพบุรุษที่สืบไปถึง 5,000 ปี ซึ่งท่านถือว่าเป็นประเพณีและวัฒนธรรมของสิงคโปร์ ที่ท่านกล่าวเช่นนี้เนื่องจากสิงคโปร์มีคนจีนมากกว่าชาวอินเดียและมุสลิม แต่ผู้วิจารณ์เห็นว่าท่านควรจะพูดถึงชาวอินเดียและชาวมุสลิม ซึ่งมีวัฒนธรรมรากฐานในประเทศนี้เช่นกัน ส่วนในเรื่องภูมิปัญญานั้น ไม่ใช่เป็นสิ่งตายตัว แต่เราต้องค้นหาและปลูกฝัง

ท่านยังกล่าวต่อไปอีกว่า ภูมิปัญญาไม่ใช่สิ่งที่ตายตัว แต่เราสามารถสร้างขึ้นมาได้ เพราะเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตของประชาชนและเป็นสิ่งที่ประชาชนต้องพบกับสิ่งใหม่ๆ และช่วยให้ปรับตัวในการอยู่รอดได้ (หน้า 38) ซึ่งสิ่งที่ท่านกล่าวนั้น ผู้วิจารณ์เห็นว่าสำหรับผู้นำสิงคโปร์แล้วคงให้ความหมายภูมิปัญญาต่างกับประเทศอื่นๆในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพราะประเทศสิงคโปร์เน้นเฉพาะภูมิปัญญาของชาวจีนเท่านั้น แต่ประเทศอื่นๆ เน้นภูมิปัญญาของทุกชาติ ทุกชนกลุ่มน้อยที่อยู่ในประเทศนั้น ซึ่งสิงคโปร์ก็มีชาวอินเดียและมุสลิมอยู่ด้วยที่ควรระลึกถึง

นอกจากนี้ท่านกล่าวเกี่ยวกับภูมิปัญญาแล้ว ในส่วนของหัวข้อนี้ ท่านเน้นที่ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศว่า ประเทศต้องมีเป้าหมายในการพัฒนาเศรษฐกิจ แต่ความเจริญทางเศรษฐกิจจะไม่มี ที่สิ้นสุด หลังจากที่มีความสำเร็จในทางเศรษฐกิจแล้ว **ความเจริญนี้ก็จะต้องนำไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีด้วยการมีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ศิลปกรรม และความเก่งฉลาดของคน (หน้า 37)** ถ้ามองวิสัยทัศน์ของท่านแล้ว ท่านก็กระทำได้ตามที่หวังไว้ จนนับได้ว่าสิงคโปร์มีคุณภาพที่ดีในชีวิต มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ประชาชนมีความเฉลียวฉลาด แต่ผู้เขียนคิดว่าทางศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญายังไม่ได้หยั่งลึกเข้าไปในสังคมชาวสิงคโปร์ แต่ชาวสิงคโปร์เป็นคนสมัยใหม่แบบตะวันตก และได้ถูกหล่อหลอม (Socialization) มาตั้งแต่ครอบครัวด้วยวิสัยทัศน์ของผู้นำ

เกี่ยวกับการเมืองและประชาธิปไตย

ท่านกล่าวว่าการเมืองมีอยู่ในมนุษย์ทุกคน การเมืองเป็นศิลปะมิใช่วิทยาศาสตร์ เป็นศิลปะของความเป็นไปได้ ในสิงคโปร์สิ่งที่เป็นไปได้ คือ **การให้คนทำงานหนักด้วยความเข้าใจในสัจธรรมของเศรษฐกิจที่จำกัดและมีความต้องการการมีระเบียบวินัย มีผลปฏิบัติงานที่สูง เพื่อแข่งกับประเทศพัฒนาได้ สิ่งสำคัญในทางการเมือง คือ ประชาชนต้องไม่คอร์รัปชั่น และสิ่งสำคัญที่สุด คือ จะต้องเข้าไปเยี่ยมในเขตปกครองและให้พวกเขามีความสุข**

จะเห็นว่าท่านไม่ได้กล่าวถึงการเมืองเรื่องการมีส่วนร่วม เพราะท่านไม่คิดว่าถ้าประชาชนมีประชาธิปไตยแล้วจะทำให้ประเทศเจริญ แต่ถ้าให้ความสุขและสวัสดิการแก่ประชาชนแล้ว จะทำให้ประชาชนพอใจโดยไม่ต้องมีส่วนร่วมทางการเมือง การเมืองในที่นี้ คือ การเลือกพรรคที่สามารถนำพาประเทศไปสู่ความยั่งยืนได้ (หน้า 39 – 53)

เกี่ยวกับความเป็นผู้นำ

ลี กวน ยิว กล่าวว่า ท่านเป็นกัปตันของทีม แต่**ความสำเร็จมิใช่ขึ้นอยู่กับกัปตันแต่เพียงอย่างเดียว สมาชิกแต่ละคนจะต้องมีความคิดร่วมกันด้วยการทำงานเป็นทีม ไม่มีทีมใดที่จะชนะถ้าปราศจากการทำงานเป็นทีม** (หน้า 54) แต่ทั้งหมดทั้งสิ้นของความเป็นผู้นำ คือ ความเชื่อมั่นและความไว้วางใจระหว่างประชาชนและรัฐบาล ประชาชนต้องอยู่เคียงข้างรัฐบาล (หน้า 56) คำกล่าวนี้ ถ้าเปรียบเทียบผู้นำกับปัญหาของมุสลิมในฟิลิปปินส์แล้วก็น่าจะจริง ยกตัวอย่างเปรียบเทียบกับประเทศฟิลิปปินส์ เช่น ผู้เขียนได้สอบถามคนในมินดาเนาว่า ทำไมจึงยุติความรุนแรงและสู้รบกับรัฐบาล ทุกหน่วยงานตอบตรงกันว่า **We trust the leader, we trust the government** ว่าจะสามารถให้สันติสุขเกิดขึ้นได้ ทำให้เกิดการพัฒนาได้ในจังหวัดที่มีมุสลิมมากใน 4 จังหวัดกับอีก 1 เมือง

เกี่ยวกับการคอร์รัปชั่น

สำหรับ ลี กวน ยิว แล้ว ถ้าหากออกกฎหมายต่อต้านคอร์รัปชั่นแล้ว และสามารถนำกฎหมายไปใช้ได้เป็นผลได้ การคอร์รัปชั่นจะไม่เกิดขึ้นถ้ามีค่าตอบแทนและสวัสดิการที่เพียงพอ และถ้าหากรัฐบาลให้ค่าตอบแทนและสวัสดิการที่เพียงพอแล้ว มีการคอร์รัปชั่นเกิดขึ้น ผู้นั้นจะถูกลงโทษอย่างหนัก ตามกฎหมาย (หน้า 62) เราควรจะรักษาบ้านของเราให้สะอาดเท่าๆกับที่ผู้นำไม่คอร์รัปชั่น **Money Politics** เป็นปัญหาของทุกประเทศในเอเชีย แต่ไม่มี **Money Politics** ในสิงคโปร์ เนื่องจากได้มีการกล่อมเกลาสังคมตั้งแต่ครอบครัว โรงเรียน มหาวิทยาลัย บริษัท และหน่วยงานราชการทั้งหมดของประเทศ

เกี่ยวกับความเท่าเทียม ภาษา ศาสนา และเชื้อชาติ

ลี กวน ยิว เชื่อในระบบสังคมนิยม แต่ระบบสังคมนิยมของ ลี กวน ยิว ไม่ได้สุดโต่ง ท่านได้นำบางอย่างที่ให้ประโยชน์ต่อสังคมมาใช้ เช่น ให้โอกาสแก่ประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะเป็นตำแหน่ง เชื้อชาติ ศาสนา การศึกษา และความเท่าเทียมระหว่างเพศหญิง เพศชาย ในประเทศให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุข มีสวัสดิการ รวมทั้งผู้นำได้เข้าถึงปัญหาของชุมชนทุกระดับและหาทางแก้ปัญหาโดยมีชุมชน แต่ละท้องถิ่นช่วยกันคิด ช่วยกันทำ

ท่านไม่ได้ห้ามการพูดภาษาของเชื้อสายต่างๆ (จีน อินเดีย มาเลย์) ที่อยู่ในสิงคโปร์ แต่สิ่งสำคัญที่เยาวชนและประชาชนทุกภาคส่วนต้องรู้ คือ **ภาษาอังกฤษ เพราะภาษาอังกฤษคือภาษาในระดับโลก** (หน้า 179) เพราะฉะนั้นชาวสิงคโปร์จะพูดภาษาอังกฤษได้คล่อง อีกทั้งไม่ลืมรากฐานของภาษาของตนเอง ซึ่งถ้ามองวิสัยทัศน์ของ ลี กวน ยิว แล้วกว้างไกลมาก เขากล่าวถึงเรื่องนี้ในปี 1967 แต่มีผลให้สิงคโปร์มีความก้าวหน้าเป็นศูนย์กลางการเงิน การค้า และสื่อต่างประเทศในปัจจุบัน และท่านก็ไม่ได้ห้ามเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา แต่ **We are Singaporean** ที่ประชาชนทุกคนเท่าเทียมกัน

เกี่ยวกับเยาวชนรุ่นใหม่และความมีระเบียบวินัย

ท่านคิดว่าเยาวชนรุ่นใหม่ของสิงคโปร์ควรจะต้องมีการศึกษาที่ดี มีความรู้ มีความเฉลียวฉลาด สามารถหาความรู้จากการอ่านหนังสือ วารสาร และเอกสารภาษาอังกฤษ และภาษาของตัวเองได้ เพื่อนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองและสังคม (หน้า 147)

นอกจากนี้ความมีระเบียบวินัย ที่ทำให้ประชาชนทำงานอย่างเป็นระบบและจัดสรรความคิดของตนเองได้แล้ว ผู้ที่จะประสบความสำเร็จได้นั้นจะต้องมีการศึกษาที่ดีมีทัศนคติที่ดีทำงานเป็นทีมด้วยความมีระเบียบวินัย

ทั้งหลายทั้งปวงของหนังสือ The Wit & Wisdom of Lee Kuan Yew คือ วิสัยทัศน์ของผู้นำท่านหนึ่งในประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ต้องการนำพาประเทศไปสู่ความเจริญเท่าเทียมกับตะวันตก ด้วยการกล่อมเกลาประชาชนตั้งแต่ครอบครัวจนถึงระดับชาติ ให้รักชาติ ทำงานเพื่อชาติ ไม่คอร์รัปชั่น มีระเบียบวินัย และ**สุดท้ายทุกคนมีโอกาสเท่าเทียมกันในความเป็น We are Singaporean** ผู้วิจารณ์คิดว่า ความคิดของท่านมีวิสัยทัศน์ที่ก้าวไกลดังกล่าวแล้ว แต่ถ้าพูดถึงเรื่องประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วมของประชาชนแบบตะวันตกแล้ว สิงคโปร์ยังไปไม่ถึง ผู้นำมีลักษณะ Authoritarianism แต่ที่สำคัญ ลักษณะผู้นำเช่นนี้เหมาะกับประเทศเล็กๆอย่างสิงคโปร์และเหมาะกับการสร้างชาติตั้งแต่ต้นว่าจะให้ชาติไปทางไหน การสร้างชาติของสิงคโปร์มีมาตั้งแต่ปี 1965 และมีปัจจัยภายในของ ประเทศที่ต้องแก้ไขไม่มากนัก เช่น เป็นประเทศเล็กๆที่ประชากรส่วน

ใหญ่เป็นชาวจีน มีชาวอินเดียและมาเลย์น้อยมาก ไม่มีทรัพยากรธรรมชาติ ไม่มีระเบียบวินัย มีการคอร์รัปชั่นไม่มากนัก สิ่งเหล่านี้เองที่เป็นแรงขับเคลื่อนให้ผู้นำต้องพัฒนาประเทศเล็กๆให้เจริญขึ้นมาอย่างรวดเร็วเทียบเท่ากับประเทศตะวันตก ถ้ายกเว้นความเป็นประชาธิปไตยที่ทั่วโลกยอมรับแล้ว **สิงคโปร์ก็เป็นเสือตัวใหญ่ในภูมิภาคนี้ที่ทุกประเทศต้องมอง ต้องตระหนักถึงความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์อย่างก้าวไกล** โดยไม่ต้องพูดถึงความเป็นประชาธิปไตยในประเทศนี้ เพราะผู้คนมีโอกาสเท่าเทียมกันในทุกๆเรื่อง แล้วประชาชนจะต้องการอะไรอีกมากไปกว่านี้ ตราบเท่าที่ผู้นำสืบทอดเจตนารมณ์จากรุ่นสู่รุ่น ด้วยความมีวิสัยทัศน์ มีความเฉลียวฉลาด มีความสามารถแก้ไขปัญหาในประเทศ มีธรรมาภิบาล มีความสัมพันธ์ที่ดีกับต่างประเทศ และสุดท้ายทำให้ประชาชน **TRUST ในผู้นำให้ได้**